

47 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	21887
Tarih	27.03.1994
Sıra no	47

26.12.1993 tarihli ve 3946 sayılı Kanunla 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinde değişiklikler yapılmış bulunmaktadır.

Bu Tebliğde, 1994 yılında beyan edilecek olan 1993 yılına ait kazançlarının vergilendirilmesi ile Kurumlar Vergisi Kanununda 3946 Kanunla yapılan değişiklikler hakkında açıklamalara yer verilmektedir.

I _ İSTİSNALAR

Kurumlar Vergisi Kanununun 3946 sayılı Kanunla değiştirilen 8 inci maddesinde, bazı istisnalar yürürlükten kaldırılmış, bazı istisnalar muhafaza edilmiştir. Öte yandan, Kanuna eklenen geçici 21 inci madde yürürlükten kaldırılan istisnalar için müktesep haklar korunmuştur.

1. Kurumlar Vergisi Kanununun 3946 Sayılı Kanunla Değişen 8 inci Maddesinde Yer Alan İstisnalar

a) İştirak Kazançları İstisnası

Kurumların tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine iştiraklerinden elde ettikleri kazançlar, Gelir Vergisi Kanununun 3946 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan mükerrer 39 uncu maddesine göre, ticari kazancın tespitinde indirilecek gelirler kapsamında mütalâa edilmekteydi. Sözü edilen mükerrer 39 uncu madde, Gelir Vergisi Kanununa 3946 sayılı Kanunla eklenen geçici 39 uncu maddenin 3/a numaralı bendi uyarınca, kurumların 1993 yılına ait olup, 1.1.1994 tarihinden itibaren beyan edilecek kazançları hakkında da uygulanacaktır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 39 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmakla beraber, iştirak kazançları, Kurumlar Vergisi Kanununun 3946 sayılı Kanunla değişen 8 inci maddesinin 1 numaralı bendinde, kurumlar vergisinden müstesna kazanç olarak yeniden düzenlenmiş bulunmaktadır.

İştirak kazançları istisnası, tam mükellefiyete tabi kurumlardan alınan kâr paylarına uygulanacaktır. Kâr payını alan kurumun tam veya dar mükellefiyete tabi olmasının bu istisnanın uygulanmasında bir önemi bulunmamaktadır. Bir dar mükellef kurumdan, bir başka ifadeyle kanuni veya iř merkezi Türkiye dışında bulunan bir kurumdan kâr payı alan kurumlar ise iştirak kazançları istisnasından yararlanamayacaktır.

Diğer taraftan kurumların, yurt dışından sağladıkları kâr payları hakkında iştirak kazançları istisnası uygulanmayacak, bu kazançlar kurumlar vergisine ve gelir vergisi tevkifatına tabi olacaktır. Ancak bu kâr payları üzerinden yurt dışında ödenen vergiler, Kurumlar Vergisi Kanununun 43 üncü maddesindeki esaslar çerçevesinde mahsup edilecektir. Ancak çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları hükümleri saklıdır.

Kurumların, yurt dışında ödedikleri halde Türkiye'de vergiden mahsup edemedikleri kısım gider olarak yazılamayacaktır.

Kurumların, tam mükellefiyete tabi kurumlardan 1.1.1994 tarihinden itibaren elde ettikleri kâr payları hakkında iştirak kazançları istisnasına ilişkin hükümler uygulanacaktır. Bu itibarla, bu tarihten sonra kurumların elde ettikleri iştirak kazançları 1993 yılı kurum kazancından veya önceki dönemlere ait ihtiyat akçeleri veya banka provizyonlarının dağıtılmasından doğmuş olsa bile, istisna hükümlerine tabi olacaktır.

İştirak kazançları istisnası ile genelde vergilemede mükerrerliğin önlenmesi amaçlanmıştır. İstisnaya konu kazanç esas itibarıyla kazancın elde edildiği ilk kuruluşta kurumlar vergisine ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendinde öngörülen vergi tevkifatına tabi tutulduğundan, kâr dağıtımı yoluyla intikali sağlanan diğer kurumlarda mükerrer vergilendirilmesinin önüne geçilmek istenmiştir. Bu suretle, kurum kazancının gerçek kişilere doğrudan intikali ve araya giren başka kurumlar aracılığı ile dolaylı intikali arasında bir farklılık olmaması sağlanmaktadır. Bununla birlikte, tam mükellef bir kurumdan elde edilen iştirak kazancının, bu kurumda genel vergi rejimi uyarınca vergilenmiş veya kurumlar vergisinden istisna edilmiş kazançlardan oluşmasının veya Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendi uyarınca yapılan vergi tevkifatı kapsamı dışında bırakılmış veya düşük oranda vergi tevkifatı yapılmış olmasının, istisna uygulamasına bir etkisi olmayacaktır.

